

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

до законопроекту згідно зі статтею 27 Бюджетного кодексу України

1. Назва законопроекту

«Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо надання платникам податків податкового інвестиційного кредиту», реєстр. № 3063 від 13.02.2020, внесений народним депутатом України Козаком Т. Р.

2. Завдання законопроекту

Відповідно до пояснювальної записки завдання законопроекту полягає у врегулюванні статей Податкового кодексу України, які суттєво змінять умови адміністрування податків для тих платників, що забезпечують значні інвестиції в національну економіку.

3. Оцінка впливу на показники бюджетів

У пояснювальній записці до законопроекту зазначено, що реалізація положень законопроекту не потребує додаткових видатків з Державного бюджету України.

Однак положення законопроекту передбачають зменшення грошових зобов'язань протягом дії договору про надання інвестиційного кредиту (до 5 років), що матиме безпосередній вплив на дохідну частину державного бюджету, оскільки внаслідок такого зменшення станеться недонадходження запланованих доходів бюджету.

4. Вартісна величина впливу на показники бюджетів

Вплив законопроекту на показники бюджету визначити неможливо, оскільки автором законопроекту не надано фінансово-економічного обґрунтування (включаючи відповідні розрахунки).

5. Пропозиції щодо можливостей фінансового забезпечення у відповідному бюджетному періоді законопроекту у разі його прийняття

Пропозиції щодо покриття можливих втрат бюджету відсутні.

6. Пропозиції щодо відповідності законам, що регулюють бюджетні відносини

Законопроект не відповідає вимогам статті 27 Бюджетного кодексу України, оскільки суб'єктом права законодавчої ініціативи не надані пропозиції щодо джерел додаткових надходжень бюджету, необхідних для досягнення його збалансованості, та попередження компенсації дефіциту коштів за рахунок видатків Державного бюджету України.

ДОКУМЕНТ СЕД Мінфін АСКОД

Сертифікат [41CDBEF7B7ADD73104000000ED080000C3140000](#)

Підписувач [Гелетій Юрій Ігорович](#)

Дійсний з [23.10.2018 13:01:00](#) по [23.10.2020 13:01:00](#)

Міністерство фінансів України

11120-03-3/8726 від 19.03.2020

7. Пропозиції щодо розгляду законопроекту

Законопроектом пропонується внести зміни до Податкового кодексу України (далі – Кодекс) в частині запровадження інвестиційного податкового кредиту як форми зміни строку сплати податку та збору.

Так, передбачається, що інвестиційний податковий кредит буде надаватися платникам податків, які здійснюватимуть реалізацію інвестиційних, інноваційних, інфраструктурних та інших проєктів, які мають стратегічне значення для розвитку національної економіки та безпеки України, на підставі заяви платника податків, до якої додається перелік майна, що вноситься в податкову заставу, або договір банківської поруки на суму зобов'язань, строк сплати яких передбачається перенести, та довідка центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику економічного розвитку, про затвердження інноваційного проєкту.

Інвестиційний податковий кредит пропонується надавати на строк до шістдесяти місяців під проценти, розмір яких дорівнює 50 відсоткам річних облікової ставки Національного банку України, діючої на день прийняття контролюючим органом рішення про надання інвестиційного податкового кредиту.

Слід зазначити, що ціллю законопроекту є надання окремим платникам податків податкових преференцій при реалізації інвестиційних проєктів, тобто його положення передбачають надання нової державної допомоги у розумінні Закону України від 01.07.2014 № 1555 «Про державну допомогу суб'єктам господарювання». У зв'язку з цим, відповідно до вимог вказаного Закону, пропозиції щодо підготовки законодавчих актів разом з повідомленням про нову державну допомогу мають бути подані ініціатором нової державної допомоги Уповноваженому органу з питань державної допомоги – Антимонопольному комітету України.

При цьому зазначаємо, що надання певній категорії платників податків привілеїв не відповідає положенням статті 13 Конституції України щодо захисту державою прав усіх суб'єктів права власності і господарювання, принципам побудови системи оподаткування, визначеним статтею 4 Кодексу (рівність усіх платників перед законом, недопущення будь-яких проявів податкової дискримінації, єдиний підхід до встановлення податків та зборів), та ставить у нерівні умови інших платників податків, що є порушенням загальних гарантій прав підприємців, передбачених статтею 47 Господарського кодексу України.

Крім того, законопроектом не визначено перелік платежів, за якими може надаватися інвестиційний податковий кредит, та відповідно види бюджетів, до яких мають надходити такі платежі.

Проєктом Закону визначено, що протягом дії угоди (договору) про надання інвестиційного податкового кредиту платник податків має право зменшувати грошові зобов'язання по кожному податку (збору), визначеному в договорі, до

тих пір, поки сума, не сплачена платником внаслідок таких зменшень, не стане рівною сумі наданого кредиту.

При цьому суб'єкт законодавчої ініціативи не запропонував конкретного механізму застосування податкової преференції.

Надання преференції – інвестиційного податкового кредиту, має відбуватись не у формі розстрочення виконання зобов'язань, питання надання якого врегульовано статтею 100 Кодексу, а шляхом зазначення зменшення грошових зобов'язань, визначених у відповідних податкових деклараціях платника, що зі свого боку потребуватиме внесення змін до податкових декларацій з відповідних платежів, які будуть підпадати під дію Закону. Однак суб'єкт законодавчої ініціативи не передбачив внесення змін до статей Кодексу, що, зокрема, встановлюють порядок декларування платежів та строки сплати відповідних податків.

Разом з тим, істотною умовою договору про надання інвестиційного кредиту має бути зазначення, що сплата суми грошових зобов'язань, на яку надавався інвестиційний податковий кредит, та нарахованих на них процентів має відбуватись виключно за грошові кошти, що виключить можливість зменшення належних до сплати зобов'язань шляхом подання платником уточнюючих розрахунків.

Законопроектом також пропонується стягувати несвоєчасно сплачені суми податкових зобов'язань та/або процентів за користування інвестиційним податковим кредитом, що набули статусу податкового боргу, без дотримання терміну, визначеного пунктом 95.2 статті 95 Кодексу, але чітко не вказано, у якому порядку та у які терміни це має відбуватись.

Слід зазначити, що пунктом 95.2 статті 95 Кодексу визначено, що стягнення коштів та продаж майна платника податків провадяться не раніше ніж через 60 календарних днів з дня надіслання (вручення) такому платнику податкової вимоги.

Відповідно до пункту 59.1 статті 59 Кодексу у разі, коли у платника податків виник податковий борг, контролюючий орган надсилає (вручає) йому податкову вимогу в порядку, визначеному для надсилання (вручення) податкового повідомлення-рішення.

Тобто Кодекс передбачає послідовність дій контролюючих органів під час здійснення заходів з погашення податкового боргу та включає стадії від виникнення податкового боргу, про що платник податків повідомляється податковою вимогою, до його фактичного погашення за рахунок стягнення коштів та продажу майна платника податків. У той же час законопроектом пропонується здійснення заходів зі стягнення коштів та продажу майна одразу після виникнення у платника податкового боргу, що виключає можливість самостійного погашення платником податкового боргу.

Законопроектом передбачено надання інвестором контролюючому органу, з метою забезпечення виконання грошових зобов'язань, переліку майна для внесення в податкову заставу або договору банківської поруки. Однак механізм застосування податкової застави потребуватиме додаткових витрат часу, людських ресурсів та бюджетних коштів на здійснення опису такого майна у податкову заставу, його оцінку, забезпечення його збереження та продажу надалі такого майна у разі невиконання зобов'язань. У той же час вважаємо, що в цьому випадку більш доцільним є надання саме банківської поруки, що забезпечить у разі невиконання інвестором своїх зобов'язань стягнення з банку належних до сплати до бюджету сум грошових коштів. Тобто гарантія повернення інвестиційного податкового кредиту у вигляді податкової застави матиме підвищений ризик порівняно з банківською порукою, а відсутність майна в розмірі інвестиційного податкового кредиту (або його низька ліквідність) взагалі унеможливить надання такого кредиту.

У зв'язку з цим доцільно було б визначити в законопроекті механізм стягнення контролюючим органом грошових коштів з банку на підставі наданої таким банком банківської поруки, а положення, що передбачають застосування податкової застави, виключити.

Положеннями законопроекту також передбачено, що однією з умов дострокового розірвання угоди (договору) про надання інвестиційного податкового кредиту є висновок центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику економічного розвитку, про неналежну реалізацію інвестиційного (інноваційного) проєкту (програми, договору), за умови виконання якого надавався інвестиційний кредит. Однак не визначено порядок та строки інформування Мінекономрозвитку контролюючих органів, які надали інвестиційний податковий кредит, про наявність такого висновку та наслідки такого розірвання у вигляді повернення коштів до бюджету з нарахуванням пені та застосуванням штрафних санкцій.

Крім того, вважаємо за необхідне передбачити умовою надання інвестиційного податкового кредиту відсутність у платника податків, що звертається із заявою про отримання такого кредиту, податкового боргу та іншої заборгованості, контроль за справлянням та стягненням якої покладено на контролюючі органи.

Ураховуючи зазначене, проєкт Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо надання платникам податків податкового інвестиційного кредиту» реєстр. № 3063 від 13.02.2020, не підтримується.

**Заступник Міністра фінансів України
з питань європейської інтеграції**

Юрій ГЕЛЕТІЙ